

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Сучасні інтерпретації Шекспіра

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Зарубіжна література та теорія літератури

Спеціальність 035 Філологія (зарубіжна література та теорія літератури)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

філологічний факультет

Мова навчання українська

Розробник: доктор філологічних наук, професор, професор кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Ольга В'ячеславівна Червінська**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 0992546972

E-mail: o.chervinska@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=759>
<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1525>

Консультації четвер 13:00-14:20

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Сучасні інтерпретації Шекспіра» призначена для підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Зарубіжна література та теорія літератури» спеціальності «Філологія (зарубіжна література та теорія літератури)». Вивчення цієї дисципліни демонструє аксіологічний потенціал і епістемологічну продуктивність шекспірівського дискурсу, поглиблює розуміння складних соціо-культурних процесів та індивідуальних кризових ситуацій через інтерпретацію творів англійського драматурга як універсальної культурної константи.

Вивчення шекспірівського дискурсу крізь призму глобальних викликів сучасності відкриває широкі перспективи перепрочитання класики в контексті діалогу глобального і локального, центру і периферії, що в свою чергу підживлює антропокреативний потенціал науки про мистецтво слова і дає можливість майбутнім філологам відчувати власну здатність впливати на суспільні процеси, підвищує їхню адаптативність та емоційний інтелект. Все це вкрай важливе для подальшої професійної самореалізації в сфері освіти.

2. Мета навчальної дисципліни:

Мета даного курсу є детальніше ознайомити студентів з кращими художніми зразками класика англійської літератури В. Шекспіра, поглибити знання студентів про життя і творчість цього автора, навчити правильно розуміти історичний процес розвитку англійської літератури в контексті творчості В. Шекспіра, допомогти проаналізувати та усвідомити основні ідеї автора, що заклали підвалини загальносвітової культурної спадщини.

3. Завдання – вивчення дисципліни полягає у логічному, чіткому, доступному для студентського сприйняття викладенні матеріалу, контролі самостійної роботи студентів з опрацюванням як критичного, так і художнього матеріалу.

4. Пререквізити. Теорія літератури, історія літератури, філософія, історія, культурологія, психологія.

5. Результати навчання

знати : зміст рекомендованих художніх текстів В. Шекспіра, орієнтуватися у проблематиці творчості даного автора;

уміти : аналізувати основні образи, розбиратися в тематиці, ідейному спрямуванні, художній вартісності, орієнтуватися в критичних оцінках даних творів у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві та критиці; давати конкретно-історичний аналіз основних етапів творчості В Шекспіра.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	4	120	22	22			42	4	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Специфіка рецепції драматургічного корпусу світової літератури												
Тема 1. Драма як специфічний літературний рід та її зв'язок із культурологічним проблемним полем.	8	1	1		1	5						
Разом за змістовим модулем 1	8	1	1		1	5						
Змістовий модуль 2. Проблеми дослідження біографії Шекспіра в Україні												
Тема 1. Українська перекладна шекспіріана.	10	1,5	1,5		0,25	3						
Тема 2 Шекспірівська доба. 23.04.1564 – 23.04. 1616 Стратфорд-на-Ейвоні.	10	1,5	1,5		0,25	3						
Тема 3. Культурологічний контекст шекспірівської творчості (Бекон, Чосер, Поп, Марло).	10	1,5	1,5		0,25	3						
Тема 4 Шекспірівська біографія. Проблема її верифікації.	10	1,5	1,5		0,25	3						
Тема 5. Історія в інтерпретації Шекспіра . Історичні хроніки.	10	1,5	1,5		0,25	3						
Разом за змістовим модулем 2	50	7,5	7,5		1,25	15						
Змістовий модуль 3. 90-ті роки – вершина творчої інтенсивності митця (комедії, трагедії, поеми, сонети)												
Тема 1. Комедії 1592-1595.	8	1,5	1,5		0,25	3,5						
Тема 2. 1600- 1608 – „період великих трагедій 90-ті роки – вершина творчості.	8	1,5	1,5		0,25	3,5						
Тема 3.Світоглядна ідея „Бурі” Шекспіра 1611 р.	8	1,5	1,5		0,25	3						
Тема 4. Сонети 1593-1599р.р.	8	1,5	1,5		0,25	3						
Тема 5. Видатні шекспірівські типи та їхні інтерпретації у світовій літературі	10	2	2		0,25	3						

Тема 6.Ренесансний погляд на античність.Жанрові експерименти Шекспіра	10	2	2		0,25	3						
Тема 7. Вплив Шекспіра на динаміку світового літературного процесу.	10	3,5	3,5		0,25	3						
Разом за змістовим модулем 3	62	13,5	13,5		1,75	22						
Усього годин	120	22	22		4	42						

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми
1	Опрацювання праць С. Родзевич, Д. Затонський, Д. Наливайко, М. Шаповалова, Н. Модестова, О. Алексеєнко (на вибір)
2	Основні дослідження з історії Англії XVII ст. (на вибір).
3	Шекспірівська біографія. Проблема її верифікації
4	Особливості Ренесансних філософії в Англії
5	Виникнення „Лондонівського театру”
6	Шекспір як історіограф. Тема королівської влади в творчості В. Шекспіра”.
7	Філософія шлюбу у комедії Шекспіра „Приборкання непокірливої”.
8	Інтрига” як рушійна сила сюжету трагедії „Отелло”.
9	Аналіз алегоричних образів-символів Аріеля, Калібана, Міранди.
10	Філософська тематика сонетів Шекспіра. Цикл сонетів, присвячених смуглявій леді
11	Образ купця Шейлока як зразок психологічної майстерності Шекспіра („Венеціанський купець”).
12	Брутальність поєднання любові і влади у п’єсі „Антоній і Клеопатра”

3.4. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Особливості біографії Шекспіра.
2	Образ леді Макбет в інтерпретації Шекспіра.
3	Брутальність поєднання любові і влади у п’єсі „Антоній і Клеопатра”.
4	Історія та художня вигадка у трагедії „Король Лір”.
5	Стилістична своєрідність шекспірівського сонета.
6	Образ Річарда Глостера як парадигма потворної підступності.
7	Боротьба за владу як наскрізна тема шекспірівської драматургії.
8	Фальстаф як класичний блазень шекспірівської комедії (у „Вінзорських жартівницях”).
9	Образ купця Шейлока як зразок психологічної майстерності Шекспіра („Венеціанський купець”).

10	„Інтрига” як рушійна сила сюжету трагедії „Отелло”.
----	---

3.5. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Життєвий та творчий шлях В. Шекспіра.
2	Аргументація «Шекспірівського питання».
3	Англійська драма і театр часів Шекспіра.
4	Англійські драматурги-попередники і сучасники В. Шекспіра.
5	Театральна техніка в епоху Шекспіра.
6	Питання періодизації творчості Шекспіра.
7	Поетичне новаторство сонетів Шекспіра.
8	Відображення політичних поглядів Шекспіра в історичних хроніках, їх проблематика, значення. (“Річард III”).
9	Філософсько-світоглядна проблематика шекспірівської трагедії („Гамлет”, “Отелло”, “Король Лір”).
10	Трагедія “Ромео і Джульєтта” В. Шекспіра – відображення конфлікту між старим і новим світом.

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є творча робота студента.

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення за розширеною шкалою
	Оцінка (бали)	
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти
Розподіл балів, які отримують студенти

Для прикладу (залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (залікова робота)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	40	100

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Англійський ренесанс в контексті діалогу культур : цінності – смисли – ідентичність. Шекспірівський дискурс / за ред. Торкут Н.М. Запоріжжя: КПУ, 2012. Вип. 3. С. 3 – 21.
2. Аникст А. А. Театр епохи Шекспира: уч. пособие для вузов / 2-е изд., испр. Москва, 2006. С. 82.
3. Блум Г. Західний канон: Книги на тлі епох / Пер. з англ. / Ред. Р. Сенківа. Київ, 2007. 720 с.
4. Выготский Л. Анализ эстетической реакции: Трагедия о Гамлете, принце датском У. Шекспира. Психология искусства. Москва, 2001.
5. Вільям Шекспір. Збірка творів. / Перекл. Сенюк О., Стешенко І., Ю. Лісняк, І. Франко. Харків, 2016. 640 с.
6. Западноевропейский театр эпохи Возрождения до рубежа XIX – XX веков. Очерки. Москва, 2001. 406 с.
7. Квиннел П., Джоисон Х. Кто есть кто в творчестве Шекспира: Словарь. Москва, 2000.
8. Кепель А. Зашифрованный мир Шекспира или игры гения. Москва, 2001.
9. Культура Возрождения. Энциклопедия: в 2 т. Т. 1. Москва, 2011. 664 с.
10. Ренесансні студії / Вип. 12-13. Видавництво Класичного приватного університету. Запоріжжя, 2009. 292 с.
11. Стріха М. Шекспір безмежний: Роздуми над першим Повним зібранням творів Шекспіра укр. мовою. Улюблені англійські вірші та навколо них. Київ, 2003.
12. Торкут Н.М., Борискіна К.В. Літературні римейки шекспірівського „Гамлета” в епоху модернізму: типологія і поетика. Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія: Гуманітарні науки. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2009. С. 31-40.
13. Шекспір В. Сонети. / Пер. І. О. Селезінки. Вид. 2, випр. і доп. Львів, 2008. 366 с.
14. Шекспир У. Собрание сочинений. Харків, 2017. 960 с.
15. Шекспир У. Сонеты и избранные монологи /Пер. Чайковский М., Гербель Н., Брюсов В. Просвещение, 2017. 304 с.

7.2. Допоміжна

1. Адамова Л. М. Символіка імен та псевдонімів у сучасній шекспіріані. Актуальні проблеми романо-германської філології в Україні та Болонський процес : Матеріали Міжнар. наук. конференції, 24 - 25 листопада 2004 р. / М-во освіти і науки України, Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2004. С. 3-4.
2. Англомовні письменники / Пер. з нім.: Навчальна книга – Богдан. Тернопіль, 2010 – 464 с.
3. Гарин И. Шекспир. Пророки и поэты : научное издание. Т 6. Москва, 1994. С. 7-482.
4. Інтерпретація сонетів В. Шекспіра в методологічному просторі міждисциплінарного діалогу. Ренесансні студії №11. 2006. С. 3-20.
5. История зарубежного театра. Ч. 1. Театр Западной Европы от античности до Просвещения: Учебное пособие для культ-просвет. и театр. Училищ и ин-тов культуры. Под общ. ред. проф. Г.Н. Бояджиева. 2-е изд.; перераб. и доп. Москва, 1981. 336 с.
6. Касавин И. Т. Космологический и эпистемологический дискурс в театре Уильяма Шекспира. Вопросы философии : Научно-теоретический журнал. №4. 2007. С. 114-131.

7. Кочур Г. Живий Шекспір : До 400-річчя з дня народження Вільяма Шекспіра / упоряд. : А. Кочур, М. Кочур. Київ, 2008. Т. 2. С. 698-733.
8. Н. Назаров Іван Франко і сонетярство. Всесвіт, №7-8. 2006. С. 182-184.
9. Одрехівська І. М. Творчість Віктора Коптілова в контексті української Шекспіріани. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Вип. 4, серія 9. Київ, 2009. С. 175-179.
10. Торкут Н. М., Г. М. Храброва Трансформація міфологічного сюжету в поемі Вільяма Шекспіра "Венера і Адоніс": гендерний аспект. *Ренесансні студії*. Вип. 18-19. 2012. С. 60-82.
11. Торкут Н. В. Шекспір. Історія та драматичні хроніки / Передм. до збірки В. Шекспіра „Історичні хроніки”. Харків: Фоліо, 2004. с. 12-17.
12. Українські та російські переклади сонетів Вільяма Шекспіра: спроба порівняльного аналізу. *Культура народів Причорномор'я*. №54. 2004. С. 164-169.
13. Чемберлін Е. Епоха Возрождения. Быт, религия, культура. Москва : Центрполиграф, 2006. 268 с.
14. Шведов Ю. Ф. Эволюция шекспировской трагедии. Москва: «Искусство», 1975. 464 с.
15. Шайкевич Б. А. Личность и народ в исторических хрониках Шекспира (“Король Ричард III”, “Король Ричард II”). Иностранная филология. Львів, 1964. Вип. 1. С. 26–37.

6. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. <http://chtyvo.org.ua>
3. www.ae-lib.org.ua
4. www.academia.edu
5. <http://diasporiana.org.ua>
6. <http://poetyka.uazone.net/translate.html>
7. <http://www.ukrcenter.com>
8. <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/publikatsii>